

Vastaus Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten ja nuorten matemaattisten taitojen vahvistamista

Sivistyslautakunta 21.04.2026 § 38
88/00.01.02.02/2026

Valmistelija

Sivistys- ja hyvinvointijohtaja Kimmo Vepsä

Valtuustoaloitteessaan 24.2.2024 Kokoomuksen valtuustoryhmä esittävät, että sivistyksen toimialalla valmistellaan toimia, joilla vahvistetaan Ulvilalaisten lasten ja nuorten matemaattikan osaamista ja matemaattisten aineiden houkuttelevuutta.

Sekä kansallinen koulutuksen arviointikeskus (Karvi) että kansainvälisten tutkimusten (PISA) mukaan suomalaisten koululaisten matemaattisen osaamisen taso on laskenut. Tämä näkyy niin erityisen heikon osaamisen lisääntymisenä kuin korkeatasoiseen suoritukseen yltävien oppilaiden osuuden laskuna. Toisen asteen ammatillisen koulutuksen aloittavien ja päättävien matemaattisessa osaamisessa on puutteita. Lukion matematiikan opetuksessa on haasteita, koska osalla oppilaista on heikot pohjatiedot.

Korkeakoulujen valintatilastot osoittavat, että korkeakoulujen on vaikea löytää opiskelijoita matemaattis- luonnontieteellisille aloille, ja esimerkiksi opettajankoulutuslaitokset raportoivat heikommista matemaattisista valmiuksista opiskelijoilla.

Yksilön lisäksi yhteiskunta kärsii heikentyvästä taidosta. Innovaatiot syntyvät usein matemaattisen ajattelun, loogisen päättelykyvyn ja teknisen osaamisen pohjalta, mikä mahdollistaa uusien ratkaisujen, tuotteiden ja palveluiden kehittämisen.

Matematiikan osaaminen on edellytys monille opiskelu- ja ammattialoille. Toisaalta matematiikan osaamattomuus voi aiheuttaa jopa syrjäytymistä elämässä.

Uvilan kaupunki on osallistunut syksyllä 2025 Karvin toteuttamaan perusopetuksen oppimistulosten arviointiin koskien 7. luokan matematiikan ja äidinkielen ja kirjallisuuden taitoja. Arvioinnista saatiin tietoa 7. luokan oppilaiden osaamisesta edellä mainituissa oppiaineissa suhteessa opetussuunnitelman perusteiden tavoitteisiin kuudennen vuosiluokan lopussa. Ulvilan osalta matematiikan sekä äidinkielen tulokset olivat samaa tasoa kuin kansallinen keskiarvo. Arviointi tullaan järjestämään uudelleen oppilaille yhdeksännen luokan lopussa keväällä 2028, jolloin voidaan arvioida oppilaiden osaamisen kehittymistä yläkoulun aikana.

Matematiikan osaaminen tulee nähdä laajana oppimisen kokonaisuutena, jossa myös kielellä on tärkeä osuus. Matematiikassa on tärkeintä ymmärtäminen. Eri tutkimuksissa on tuotu esille tärkeitä oppimisen keinoja. Matematiikan opetuksen perusta luodaan varhaiskasvatuksessa. Matematiikan opetusta tulee

tukea jatkuvalla täydennyskoulutuksella, joka johtaa pitkäjänteiseen toteuttamiseen ja kehittämiseen kaikilla kouluasteilla sekä varhaiskasvatuksessa sekä suunnata resursseja laadukkaiden, erityisesti joustavaa matemaattista ajattelua sisällään pitävien oppimateriaalien arviointi- ja kehitystyöhön sekä käyttöönoton tukemiseen. Matematiikan oppiminen tulee sitoa arkeen ja tekemiseen. Hyvä esimerkki on leipominen (desilitra, gramma) tai piirtäminen (geometria). Matematiikan tulee olla mielekästä ja hauskaa. Mutta toki se myös edellyttää ahkeruutta ja työtä. Kielen ymmärtäminen on edellytys matemaattiselle ajattelulle.

Osaava Satakunta tarjoaa laadukasta ja ajankohtaista ammatillista täydennyskoulutusta sivistystoimialan henkilöstölle. Toiminnan keskeisenä tavoitteena on henkilöstön osaamisen ylläpitäminen ja kehittäminen nykypäivän ja tulevaisuuden tarpeita vastaavaksi. Keskeisenä tehtävänä vastata koulutustarpeeseen. Tämä valtuustoaloite toimitetaan myös Osaava Satakuntaan huomioitavaksi tulevia koulutuksia suunniteltaessa.

Matematiikan, luonnontieteiden sekä taito- ja taideaineiden opetussuunnitelmat pitää valmistella tutkimusperustaisesti ottaen huomioon tarve tuottaa aikaisempaa parempaa osaamista joustavan ajattelun ja matemaattisten taitojen soveltamisen alueilla. Lisäksi on huomioita, että pelkkä laskujen mekaaninen hallinta ei riitä tulevaisuuden haasteiden ratkomiseen. Matemaattiseen ajatteluun ohjaaminen on aloitettava jo varhaiskasvatuksessa leikin avulla sekä päiväkodin arjen elämässä.

Matemaattinen ajattelu alkaa kehittyä jo varhain. Tässä myös kodilla on tärkeä tehtävä. Lähes kaikki lapset oppivat jo varhain numerot – Pikku kakkonen tulee kakkoselta. Eli matikkaa voidaan parhaiten tukea hyödyntämällä sekä lasten että aikuisten arkista toimintaa, jonka sisältämään matematiikkaan kiinnitetään tietoisesti huomiota, ei niinkään aloittamalla muodollisen laskennon opettaminen aikaisempaa aiemmin.

Matematiikka kuten myös muut aineet edellyttävät myös taitoa keskittyä pitkäjänteisesti. Tämä taito on myös valitettavasti osalle lapsista todella vaikeaa.

Nyt uudessa tuen uudistuksessa Ulvilassa on varattu kiinteät tukiovetusajat kaikille opettajille. Myös lukiossa tarjotaan tällä hetkellä viisi tuntia tukiovetusta viikossa. Tällä toimenpiteellä varmistetaan, että kaikilla olisi mahdollisuus pysyä tiukasti kärryillä matematiikassa.

Valtuustoaloite otetaan huomioon ensi lukuvuoden suunnittelussa.

Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloite on esityslistan liitteenä.

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää

- antaa edellä esitetyn vastauksen Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten ja nuorten matemaattisten taitojen vahvistamista
- esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten ja nuorten matemaattisten taitojen vahvistamista

Päätös

Sivistyslautakunta päätti

- antaa edellä esitetyn vastauksen Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten ja nuorten matemaattisten taitojen vahvistamista
- esittää kaupunginhallitukselle, että kaupunginhallitus esittää valtuustolle, että valtuusto hyväksyy edellä esitetyn vastauksen Kokoomuksen valtuustoryhmän valtuustoaloitteeseen koskien lasten ja nuorten matemaattisten taitojen vahvistamista